

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ХУДОЖНЬО – ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

М. М. Серватинський

Березиш 2024 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З МАТЕМАТИКИ
(СПІВБЕСІДА)
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ
ДО ЧЕРКАСЬКОГО ХУДОЖНЬО – ТЕХНІЧНОГО
ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ
В 2024 РОЦІ
НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Схвалено на засіданні приймальної
комісії ЧХТФК

Протокол № 4 від 29.03 2024 р.

Черкаси – 2024

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	3
2. Програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з математики здобутих на основі повної загальної середньої освіти	4
3. Необхідні теореми і формули.....	11
4. Основні вміння і навички.....	12
5. Критерії оцінювання.....	13
6. Зразок вступного випробування.....	15
7. Довідкові матеріали	16
8. Література.....	19

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дану програму розроблено для вступників до Черкаського художньо – технічного фахового коледжу відповідно до вимог повної загальної середньої освіти з урахуванням чинної навчальної програми та завдань ЗНО з математики, затвердженої Міністерством освіти і науки України від 04.12.2019 № 1513.

На вступному випробуванні з математики вступники до Черкаського художньо – технічного фахового коледжу повинні показати вміння:

1. Будувати математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ та досліджувати ці моделі засобами математики;
2. Здатність виконувати математичні розрахунки;
3. Виконувати тотожні перетворення виразів;
4. Будувати і аналізувати графіки функціональних залежностей, досліджувати їхні властивості;
5. Розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи.
6. Оцінювати шанси настання тих чи інших подій, міру ризику при прийнятті того чи іншого рішення, вибирати оптимальне рішення.
7. Вимірювати геометричні величини на площині й у просторі, які характеризують розміщення геометричних фігур (відстані, кути), знаходити кількісні характеристики фігур (площі та об'єми);
8. Аналізувати інформацію, яка подана у різних формах.

Співбесіда з математики відбувається в усній формі, складається із двох усних питань із алгебри та геометрії та розв'язуванням двох практичних завдань із алгебри та геометрії, виконуючи які вступник може скористатись довідковими матеріалами. Час співбесіди - до 30 хвилин. Результат співбесіди оцінюється 12 бальною шкалою та оголошується в день її проведення.

**ПРОГРАМА ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З МАТЕМАТИКИ ЗДОБУТИХ НА ОСНОВІ
ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Метою є оцінення результатів навчання з математики, щоб здійснити конкурсний відбір для навчання у ЧХТФК. Оцінити рівень володіння учасниками компетентностями з основних математичних розділів та тем, що відповідають основним математичним поняттям і фактам.

Основні математичні поняття і факти

Назва розділу, теми	Зміст навчального матеріалу	Компетентності
АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ		
ЧИСЛА І ВИРАЗИ		
Дійсні числа, натуральні, раціональні, ірраціональні. Порівняння чисел та дії з ними.	<ul style="list-style-type: none"> • властивості дій з дійсними числами; • правила порівняння дійсних чисел; • ознаки подільності чисел на 2, 3, 5, 9, 10; • правила знаходження НСД та НСК чисел; • правила округлення дробів; • означення кореня n-го степеня та арифметичного кореня n-го степеня; • властивості коренів; • означення степеня з натуральним цілим та раціональним показниками, їхні властивості; • числові проміжки; • модуль дійсного числа та його властивості. 	<ul style="list-style-type: none"> • розрізняти види чисел та числових проміжків; • порівнювати дійсні числа; • виконувати дії з дійсними числами; • використовувати ознаки подільності; • знаходити НСД та НСК чисел; • знаходити неповну частку та остачу від ділення одного натурального числа на інше; • перетворювати звичайний дріб у десятковий; • округлювати числа; • використовувати властивості модуля до розв'язування задач.
Відношення та пропорції. Відсотки. Основні задачі на відсотки. Текстові задачі.	<ul style="list-style-type: none"> • відношення, пропорції; • основна властивість пропорції; • означення відсотка; • правила виконання відсоткових розрахунків. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходження відношення чисел у вигляді відсотка, відсоток від числа, число за його значенням відсотка; • розв'язування задач на відсоткові розрахунки та пропорції;

		<ul style="list-style-type: none"> розв'язування текстових задач арифметичним способом.
<p>Раціональні, ірраціональні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні вирази та їх перетворення.</p>	<ul style="list-style-type: none"> означення тотожно рівних виразів, тотожного перетворення виразу, тотожності; означення одночлена та многочлена; правила додавання, віднімання і множення одночленів та многочленів; формули скороченого множення; розклад многочлена на множники; означення дробового раціонального виразу; правила виконання дій з дробовими раціональними виразами; означення та властивість логарифма; основні логарифмічні тотожності; означення синуса, косинуса, тангенса та котангенса числового аргументу основні співвідношення між тригонометричними функціями одного аргументу; формули зведення; формули додавання та наслідки з них. 	<ul style="list-style-type: none"> виконувати тотожні перетворення раціональних, ірраціональних, степеневих, показникових, логарифмічних, тригонометричних виразів та знаходити їхнє числове значення при заданих значеннях змінних.
РІВНЯННЯ, НЕРІВНОСТІ ТА ЇХ СИСТЕМИ		
<p>Лінійні, квадратні, раціональні, ірраціональні, показникові, логарифмічні, тригономічні рівняння. Лінійні, квадратичні, показникові, логарифмічні нерівності. Системи лінійних рівнянь і нерівностей. Системи квадратичних рівнянь. Розв'язування</p>	<ul style="list-style-type: none"> рівняння з однією змінною, означення кореня рівняння з однією змінною; нерівність з однією змінною, означення розв'язку нерівностей з однією змінною; означення розв'язку системи рівнянь, основні 	<ul style="list-style-type: none"> розв'язування рівнянь і нерівностей першого та другого степенів, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них; розв'язування систем рівнянь і нерівностей, а також рівняння і нерівності, що зводяться до них;

<p>текстових задач за допомогою рівнянь та їхніх систем.</p>	<p>методи розв'язування систем; <ul style="list-style-type: none"> методи розв'язування лінійних </p>	<ul style="list-style-type: none"> розв'язування рівняння, що містять дробові, раціональні, степеневі, показникові та логарифмічні вирази розв'язування нерівності, що містять дробові, раціональні, степеневі, показникові та логарифмічні вирази розв'язування рівняння і нерівності, використовуючи означення та властивості модуля; застосовувати загальні методи та прийоми (розкладання на множники, заміна змінної, застосування властивостей і графіків функцій) у процесі розв'язування рівнянь, нерівностей та їх систем аналізувати та досліджувати рівняння, їхні системи та нерівності залежно від коефіцієнтів застосовувати рівняння, нерівності та їх системи до розв'язування текстових задач.
<p>ФУНКЦІЇ</p>		
<p>Числові послідовності.</p>	<ul style="list-style-type: none"> означення арифметичної та геометричної прогресій; формули n-го члена прогресій; формули суми перших n членів прогресій; нескінчена геометрична прогресія та сума її членів. 	<ul style="list-style-type: none"> розв'язування задач на геометричну та арифметичну прогресії.
<p>Функціональна залежність. Лінійні, квадратичні, степеневі, показникові, логарифмічні, тригонометричні функції, їхні властивості.</p>	<ul style="list-style-type: none"> означення функції, області визначення та значень, графік функції; способи задання функції, основні властивості та графіки функції. 	<ul style="list-style-type: none"> знаходити область визначення та значень, графік функції; досліджувати на парність та непарність функцію; будувати графіки функцій різних видів;

		<ul style="list-style-type: none"> • встановлювати властивості числових функцій, заданих формулою або графіком; • використовувати перетворення графіків функції.
<p>Похідна функції, її геометричний та фізичний зміст. Таблиця похідних та правила диференціювання.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • означення похідної функції в точці; • геометричний та фізичний зміст; • таблиця похідних та правила диференціювання; • похідні складних функцій. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити похідні функцій; • знаходити числове значення похідної функції в точці для заданого значення аргументу; • знаходити похідну суми, добутку та частки двох функцій; • знаходити кутовий коефіцієнт та кут нахилу дотичної до графіка функції в заданій точці; • розв'язувати задачі з використання фізичного та геометричного змісту похідної
<p>Дослідження функції за допомогою похідної. Побудова графіків функцій.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • достатню умову зростання, спадання функції на проміжку; • екстремуми функції; • означення найбільшого та найменшого значення функції. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити проміжки монотонності функції; • знаходити екстремуми функції за допомогою похідної, найбільше та найменше значення функції; • досліджувати функції за допомогою похідної та будувати її графік; • розв'язувати прикладні задачі на знаходження найбільших і найменших значень.
<p>Первісна та визначений інтеграл. Застосування визначеного інтеграла до обчислення площ плоских фігур.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • означення первісної функції, визначеного інтеграла, криволінійної трапеції; • таблиця первісних функцій; • правила знаходження первісних. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити первісну, використовуючи її основні властивості; • обчислювати площу плоских фігур за допомогою інтеграла.

ЕЛЕМЕНТИ КОМБІНАТОРИКИ, ПОЧАТКИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТІ ЕЛЕМЕНТИ МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ		
Перестановки, розміщення, комбінації. Комбінаторні правила суми та добутку. Ймовірність випадкової події. Вибіркові характеристики.	<ul style="list-style-type: none"> • означення перестановки, розміщення, комбінації (без повторень); • комбінаторні правила суми та добутку; • класичне означення ймовірності подій; • означення вибіркових характеристик рядів даних (розмах, мода, медіана, середнє значення вибірки); • графічну, табличну, текстову та інші форми подання статистичних даних. 	<ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати задачі, використовуючи означення перестановки, розміщення, комбінації (без повторень), комбінаторні правила суми та добутку; • обчислення ймовірності випадкових подій, користуючись її означенням і комбінаторними схемами; • обчислювати та аналізувати вибіркові характеристики рядів даних.
ГЕОМЕТРІЯ ПЛАНІМЕТРІЯ		
Елементарні геометричні фігури на площині та їхні властивості	<ul style="list-style-type: none"> • поняття точки та прямої, променя, відрізка, ламаної, кута; • аксіоми планіметрії; • суміжні та вертикальні кути та їх властивості, бісектриса кута; • паралельні та перпендикулярні прямі; • відстань між паралельними прямими; • перпендикуляр і похила, серединний перпендикуляр, відстань від точки до прямої; • ознака паралельності прямих; • теорема Фалеса та її узагальнення. 	<ul style="list-style-type: none"> • застосовувати означення, ознаки та властивості елементарних геометричних фігур до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту.
Коло та круг.	<ul style="list-style-type: none"> • коло, круг та їх елементи; • центральні, вписані кути та їх властивості • дотичні до кола та їх властивості. 	<ul style="list-style-type: none"> • застосовувати набуті знання до розв'язування планіметричних задач та задач практичного змісту.
Трикутники	<ul style="list-style-type: none"> • види трикутників та їхні основні властивості; • ознаки рівності трикутників; 	<ul style="list-style-type: none"> • класифікувати трикутники за сторонами та кутами; • розв'язувати трикутники; • застосовувати означення та

	<ul style="list-style-type: none"> • медіана, бісектриса, висота та їхні властивості; • теорема про суму кутів трикутника; • нерівність трикутників; • середня лінія трикутника та її властивість; • коло, описане навколо трикутника та вписане в нього; • співвідношення між сторонами та кутами трикутника; • теорема синусів, косинусів та наслідки; • подібні трикутники, ознаки подібності. 	<p>властивості різних видів трикутників до розв'язування задач планіметричних та практичного змісту;</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати елементи кола, описаного навколо трикутника та вписаного в нього
Чотирикутники.	<ul style="list-style-type: none"> • чотирикутники та його елементи; • паралелограм, прямокутник, ромб, квадрат та їхні властивості; • трапеція, середня лінія, властивості трапеції; • вписані в коло та описані навколо кола чотирикутники; • сума кутів чотирикутників. 	<ul style="list-style-type: none"> • застосовувати ознаки, означення та властивості різних видів чотирикутників до розв'язування задач планіметричних та практичного змісту.
Многокутники	<ul style="list-style-type: none"> • многокутники та його елементи; • периметр многокутника; • правильний многокутник та його властивості; • вписані в коло та описані навколо кола многокутники. 	<ul style="list-style-type: none"> • застосовувати означення та властивості многокутників до розв'язування задач планіметричних та практичного змісту.
Геометричні величини та їх вимірювання.	<ul style="list-style-type: none"> • довжина відрізка, кола і його дуги; • величина кута та його вимірювання; • формули для обчислення площ многокутників, круга та сектора. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходження довжини відрізка, градусної та радіанної міри кута, площі геометричних фігур; • обчислювати довжину кола та його дуги, площу круга та сектора; • використовувати формули площ геометричних фігур до розв'язування задач планіметричних та

<p>Координати та вектори на площині.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • прямокутна система координат, координати точки; • формула для обчислення відстані між двома точками та координат середини відрізка; • рівняння прямої та кола; • поняття векторів, їх видів, координати вектора; • дії з векторами, кут між векторами; • скалярний добуток векторів. 	<p>практичного змісту.</p> <ul style="list-style-type: none"> • знаходити координати середини відрізка та відстані між точками; • складати рівняння прямої та кола; • виконувати дії з векторами; • знаходити скалярний добуток векторів; • використовувати формули і рівняння фігур до розв'язування задач планіметричних та практичного змісту.
<p>Геометричні переміщення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • основні види та зміст геометричних переміщень на площині (рух, симетрія відносно точки та відносно прямої, поворот, паралельне перенесення); • рівність фігур. 	<ul style="list-style-type: none"> • використовувати означення та властивості основних видів перетворень до розв'язування задач планіметричних та практичного змісту.
<p>СТЕРІОМЕТРІЯ</p>		
<p>Прямі та площини у просторі.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • аксіоми стеріометрії; • взаємне розміщення прямих у просторі, прямої та площини у просторі, площин у просторі; • паралельність прямих, прямої та площини у просторі; • паралельне проектування; • перпендикулярність прямих, прямої та площини, площин; • теорема про три перпендикуляри; • відстань від точки до площини, від прямої до паралельної їй площини, між паралельними площинами; • кут між прямими, прямою та площиною, площинами. 	<ul style="list-style-type: none"> • використовувати означення та властивості паралельних і перпендикулярних прямих і площин до розв'язування задач стеріометричних та практичного змісту; • знаходити зазначені відстані та величини кутів у просторі.
<p>Многогранники та тіла обергання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • двогранний кут; • многогранники та їх елементи, основні види многогранників: призма 	<ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати задачі, зокрема, практичного змісту на обчислення площ поверхонь та об'ємів тіл

	<p>перелеліпед, піраміда;</p> <ul style="list-style-type: none"> • тіла обертання, основні види: циліндр, конус, куля, сфера; • перерізи многогранників; • перерізи циліндра і конуса: осьові перерізи, перерізи площинами, паралельними їхнім основам; • перерізи кулі площиною; • формули для обчислення площ поверхонь та об'ємів тіл обертання. 	обертання.
Координати та вектори у просторі	<ul style="list-style-type: none"> • прямокутна система координат у просторі, координати точки; • формулу для обчислення відстані між двома точками та формулу для обчислення координат середини відрізка; • поняття вектора в просторі, модуль, різні вектори, координати вектора; • дії з векторами в просторі; • скалярний добуток векторів, кут між векторами; • формула для обчислення кута між векторами; • симетрія відносно початку координат та координатних площин. 	<ul style="list-style-type: none"> • знаходити координати середини відрізка та відстані між двома точками; • виконувати дії з векторами (додавання, віднімання, множення на число); • знаходити скалярний добуток векторів; • використовувати аналогію між векторами і координатами на площині й у просторі до розв'язування задачі, практичного змісту та стереометричних задач..

ОСНОВНІ ТЕОРЕМИ І ФОРМУЛИ

АЛГЕБРА

1. Властивості степенів.
2. Формули n -го члена арифметичної і геометричної прогресій.
3. Формула суми n перших членів арифметичної і геометричної прогресій.
4. Функція $y = kx + b$, її властивості і графік.
5. Функція $y = \frac{k}{x}$, її властивості і графік.
6. Функція $y = x^2$ її властивості і графік.

7. Функція $y = ax^2 + vx + c$ ($a \neq 0$), її властивості і графік.
8. Функція $y = \sqrt{x}$, її властивості і графік.
9. Формула коренів квадратного рівняння.
10. Запис квадратного тричлена у вигляді добутку лінійних множників.
11. Формули скороченого множення: різниця квадратів, квадрат суми і різниці, сума і різниця кубів, куб суми та різниці.
12. Способи розв'язування лінійних, ірраціональних, показникових та логарифмічних рівнянь, нерівностей та їх систем.
13. Розв'язування систем лінійних рівнянь.
14. Розв'язування лінійних нерівностей і систем лінійних нерівностей.
15. Основні тригонометричні формули.
16. Теореми і формули диференціювання.
17. Теореми і формули інтегрування.
18. Формули знаходження ймовірності випадкової події.

ГЕОМЕТРІЯ

1. Властивості рівнобедреного трикутника.
2. Властивості бісектриси кута.
3. Ознаки паралельності прямих.
4. Теорема про суму кутів трикутника.
5. Властивості паралелограма та його діагоналей.
6. Ознаки рівності та подібності трикутників.
7. Властивості прямокутника, ромба, квадрата.
8. Коло, вписане в трикутник, і коло, описане навколо трикутника.
9. Теореми про вписані і центральні кути.
10. Властивості дотичної до кола.
11. Теорема Піфагора та наслідки з неї.
12. Значення синуса, косинуса кутів $0^\circ, 30^\circ, 45^\circ, 60^\circ, 90^\circ$.
13. Співвідношення між сторонами і кутами прямокутного трикутника.
14. Формули площ трикутника, паралелограма, прямокутника, трапеції і круга.
15. Рівняння кола.
16. Формули площ та об'ємів многогранників, тіл обертання.
17. Формули вимірювання відстаней та кутів у просторі.

ОСНОВНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ

Вступник повинен:

1. Володіти обчислювальними навичками при виконанні дій з раціональними числами.

2. Уміти виконувати тотожні перетворення основних алгебраїчних виразів (многочленів, дробово-раціональних виразів, які містять степені і корені).
3. Уміти розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи першого і другого степенів і тих, що зводяться до них, а також розв'язувати задач за допомогою рівнянь та їх систем.
4. Розв'язувати ірраціональні, показникові та логарифмічні рівняння, нерівності та їх системи.
5. Уміти розв'язувати найпростіші тригонометричні рівняння, перетворювати тригонометричні вирази.
6. Уміти будувати графіки функцій, передбачених програмою.
7. Диференціювати функції, використовуючи таблицю похідних і правила диференціювання.
8. Застосовувати похідну для знаходження проміжків монотонності і екстремумів функції.
9. Знаходити найбільше і найменше значення функції.
10. Розв'язувати прикладні задачі на знаходження найбільших і найменших значень реальних величин.
11. Обчислювати інтеграли за допомогою основних властивостей і формули Ньютона-Лейбніца. Знаходити площі криволінійних трапецій.
12. Обчислювати ймовірність події, користуючись її означенням і найпростішими властивостями, комбінаторними схемами.
13. Складати закон розподілу випадкової величини у найпростіших випадках Обчислювати математичне сподівання випадкової величини за законом її розподілу.
14. Уміти зображати геометричні фігури і виконувати найпростіші побудови на площині та в просторі.
15. Обчислювати з необхідною точністю об'єми та площі поверхонь тіл обертання, використовуючи: основні формули; розбиття тіл на найпростіші; вимірювання параметрів реальних тіл та їх фізичних моделей.
16. Уміти застосовувати властивості геометричних фігур при розв'язуванні задач на обчислення і доведення.

Критерії оцінювання вступного випробування з математики

Проводиться перевірка знань, умінь і навичок абітурієнтів з математики. При оцінюванні відповіді абітурієнта потрібно керуватися такими критеріями:

1. Повнота і правильність відповіді.
2. Ступінь усвідомленості, теоретичних знань, що стосуються математичних понять, тверджень, теорем, властивостей, методів математики;
3. Здатність безпосередньо здійснювати уже відомі способи діяльності відповідно до засвоєних правил, алгоритмів (наприклад, виконувати певне

тотожне перетворення виразу, розв'язувати рівняння певного виду, виконувати геометричні побудови, розв'язувати текстові задачі розглянутих типів тощо);

4. Застосовувати набуті знання і вміння для розв'язання навчальних і практичних задач, коли шлях, спосіб такого розв'язання потрібно попередньо визначити (знайти) самому. Відповідь абітурієнта має бути зв'язною, теоретично обґрунтованою з певного розділу математики, яка виявляла б його вміння застосовувати набуті знання, при розв'язуванні практичних завдань.
5. Схема нарахування балів

№ завдання	Кількість балів
1 (теоретичне)	0 – 3
2 (теоретичне)	0 – 3
3 (практичне)	0 – 3
3 (практичне)	0 – 3
Всього : 12 балів	

Таблиця переведення у рейтингову оцінку (100-200 балів)

12 – ти бальна шкала	100-200 бальна шкала
1	25
2	50
3	75
4	100
5	110
6	120
7	130
8	140
9	150
10	160
11	180
12	200

ЗРАЗОК ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З МАТЕМАТИКИ
(співбесіда)

№1

1. Первісна: визначення, геометричний та фізичний зміст. Таблиця первісних.
2. Перпендикулярність прямої та площини. Перпендикулярність площин.
3. Практична частина.

1)

Розв'яжіть рівняння $\sqrt{x^2 - x - 6} = \sqrt{-2x}$.

2)

Висота конуса дорівнює 6 см, а кут при вершині осьового перерізу — 120° . Знайдіть площу бічної поверхні конуса.

№2

1. Арифметична та геометрична прогресії.
Формули n -го члена та суми n перших членів прогресії
2. Тіла обертання. Об'єм кулі, циліндра, конуса.
3. Практична частина

1)

Розв'яжіть рівняння $\sqrt{8 - 7x} = -x$.

2)

Висота правильної чотирикутної піраміди дорівнює 12 см, а апофема — 15 см. Обчисліть площу бічної поверхні піраміди.

№3

1. Функції. Область визначення і область значень функції. Способи задання функцій. Графіки функцій.
2. Координати в просторі. Довжина та середина відрізка.
4. Практична частина

1)

$7^{x+2} - 2 \cdot 7^{x+1} + 5 \cdot 7^x = 280$.

2)

Об'єм конуса з радіусом основи 6 см дорівнює 96π см³. Обчисліть площу бічної поверхні конуса.

ЛОВІЛКОВІ МАТЕРІАЛИ

Таблиця квадратів від 10 по 49

Десятки	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	100	121	144	169	196	225	256	289	324	361
2	400	441	484	529	576	625	676	729	784	841
3	900	961	1024	1089	1156	1225	1296	1369	1444	1521
4	1600	1681	1764	1849	1936	2025	2116	2209	2304	2401

АЛГЕБРА І ПОЧАТКИ АНАЛІЗУ

Формули скороченого множення

$$a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$$

$$(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

$$(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

Модуль числа

$$|a| = \begin{cases} a, & \text{якщо } a \geq 0 \\ -a, & \text{якщо } a < 0 \end{cases}$$

Квадратне рівняння

$$ax^2 + bx + c = 0, a \neq 0$$

$$D = b^2 - 4ac - \text{дискримінант}$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{D}}{2a}, x_2 = \frac{-b - \sqrt{D}}{2a}, \text{ якщо } D > 0$$

$$x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a}, \text{ якщо } D = 0$$

$$ax^2 + bx + c = a(x - x_1)(x - x_2)$$

Стені

$$a^1 = a, a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_n \text{ для } a \in \mathbb{R}, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$$

$$a^0 = 1, \text{ де } a \neq 0, \sqrt[n]{a^m} = |a|$$

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n} \text{ для } a \neq 0, n \in \mathbb{N}$$

$$a^m = \sqrt[n]{a^m}, a > 0, m \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$$

$$a^x \cdot a^y = a^{x+y}, \frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}, (a^x)^y = a^{xy}$$

$$(ab)^x = a^x \cdot b^x, \left(\frac{a}{b}\right)^x = \frac{a^x}{b^x}$$

Арифметична прогресія

$$a_n = a_1 + d(n - 1), S_n = \frac{a_1 + a_n}{2} \cdot n$$

Геометрична прогресія

$$b_n = b_1 \cdot q^{n-1}, S_n = \frac{b_1(q^n - 1)}{q - 1}, (q \neq 1)$$

Теорія ймовірностей

Комбінаторика

$$P(A) = \frac{k}{n}$$

$$P_n = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n = n!$$

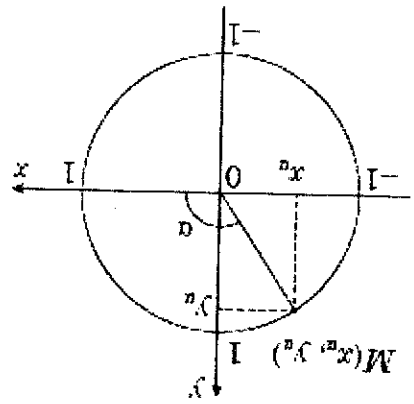
$$C_k^n = \frac{n!}{k! \cdot (n - k)!}$$

$$A_k^n = \frac{n!}{(n - k)!}$$

α	par	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{2\pi}{3}$	$\frac{3\pi}{4}$	π	$\frac{5\pi}{6}$	2π
	impar	0°	30°	45°	60°	90°	180°	270°	360°		
$\sin \alpha$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1	0	-1	0			0
$\cos \alpha$	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	-1	0			1
$\operatorname{tg} \alpha$	0	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$	не існує	не існує	0	не існує			0

Таблиця значень тригонометричних функцій деяких кутів

$$\begin{aligned} \sin \alpha &= y^n & \cos \alpha &= x^n & \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha &= 1 \\ \operatorname{tg} \alpha &= \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} & \sin 2\alpha &= 2 \sin \alpha \cos \alpha & \sin(90^\circ + \alpha) &= \cos \alpha \\ & & \cos 2\alpha &= \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha & \sin(180^\circ - \alpha) &= \sin \alpha \\ & & & & \cos(180^\circ - \alpha) &= -\cos \alpha \\ & & & & \operatorname{tg}(180^\circ - \alpha) &= -\operatorname{tg} \alpha \end{aligned}$$

Тригонометрія

$\int_a^b f(x) dx = F(x) \Big|_a^b = F(b) - F(a)$ — формула Ньютона-Лейбніца

Функція $f(x)$	Зарядний вираз первісних $F(x) + C$ C — довільна стала
0	$x + C$
1	$\frac{x^a}{a+1} + C$
$\frac{1}{x}$	$\ln x + C$
e^x	$e^x + C$
$\sin x$	$-\cos x + C$
$\cos x$	$\sin x + C$
$\frac{1}{\cos^2 x}$	$\operatorname{tg} x - C$

Первісна функції та визначення інтеграла

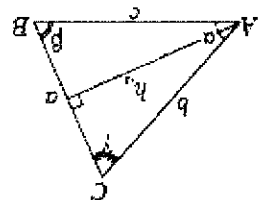
$$\begin{aligned} (x^n)' &= nx^{n-1} & (e^x)' &= e^x & (\ln x)' &= \frac{1}{x} \\ (u+v)' &= u' + v' & (u-v)' &= u' - v' & (u \cdot v)' &= u'v + uv' \\ (u/v)' &= \frac{u'v - uv'}{v^2} & (Cu)' &= Cu' & & \end{aligned}$$

Похідна функції

C, a — стала
 $(C)' = 0$

ГЕОМЕТРИЯ

Трикутник

Довільний трикутник

$$p = \frac{a+b+c}{2}$$

$$a - \beta + \gamma = 180^\circ$$

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos \alpha$$

$$\frac{a}{\sin \alpha} = \frac{b}{\sin \beta} = \frac{c}{\sin \gamma} = 2R$$

R - радіус кола, описаного на стороні трикутника ABC

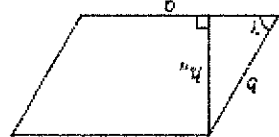
$$S = \frac{1}{2} a \cdot h_a = \frac{1}{2} b \cdot c \cdot \sin \alpha = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$$

Прямокутний трикутник

$$a^2 + b^2 = c^2 \text{ (теорема Піфагора)}$$

$$\frac{c}{a} = \cos \alpha = \sin \frac{\beta}{2} = \text{tg} \frac{\beta}{2} = \text{tg} \alpha$$

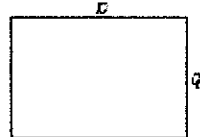
Чотирикутники

Паралелограм

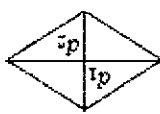
$$S = ab \sin \gamma$$

$$S = ah_\gamma$$

Прямокутник

$$S = ab$$

Ромб

$$S = \frac{1}{2} d_1 d_2$$

Трапеція

$$S = \frac{a+b}{2} \cdot h$$

d_1, d_2 - діагоналі ромба a, b - основні трапеції

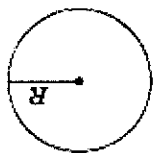
Коло

Коло

$$L = 2\pi R$$

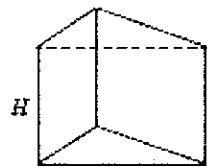
$$(x - x_0)^2 + (y - y_0)^2 = R^2$$

Коло

$$S = \pi R^2$$

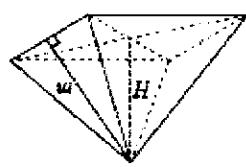
Об'ємні фігури та тіла

Пряма призма

$$S_{\text{осн}} = P_{\text{осн}} \cdot H$$

$$V = S_{\text{осн}} \cdot H$$

Прямий піраміда

$$V = \frac{1}{3} S_{\text{осн}} \cdot H$$

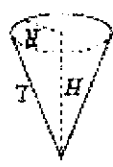
$$S_{\text{осн}} = \frac{1}{2} P_{\text{осн}} \cdot m$$

Циліндр

$$V = \pi R^2 H$$

$$S_{\text{б}} = 2\pi R H$$

Конус

$$V = \frac{1}{3} \pi R^2 H$$

$$S_{\text{б}} = \pi R L$$

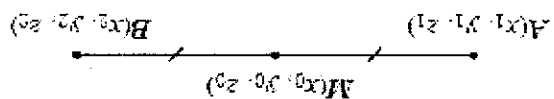

Куля, сфера

$$V = \frac{4}{3} \pi R^3$$

$$S = 4\pi R^2$$

Координати та вектори

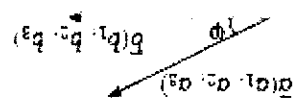
Вектор AB

$$|\overline{AB}| = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2 + (z_2 - z_1)^2}$$

Скалярний добуток

$$\overline{a} \cdot \overline{b} = a_1 b_1 + a_2 b_2 + a_3 b_3$$

$$\overline{a} \cdot \overline{b} = |\overline{a}| \cdot |\overline{b}| \cdot \cos \varphi$$

Координати середини

$$x_0 = \frac{x_1 + x_2}{2}$$

$$y_0 = \frac{y_1 + y_2}{2}$$

$$z_0 = \frac{z_1 + z_2}{2}$$

ЛІТЕРАТУРА

1. Бевз Г.П, Бевз В.Г. Математика: підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз. – К.: Зодіак-ЕКО, 2005. – 352 с.:іл.
2. Бевз Г.П, Бевз В.Г. Математика: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз. – К.: Генеза, 2006. – 312 с:іл.
3. Бевз Г.П, Бевз В.Г., Владімірова Н.Г. Геометрія: підруч. для 10-11кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз, Н.Г. Владімірова. – К.: Вежа, 2019. – 225 с.:іл.
4. Бевз Г.П, Бевз В.Г., Владімірова Н.Г. Геометрія: підруч. для 10-11 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз, Н.Г. Владімірова. – К.: Вежа, 2004.
5. Бевз Г.П, Бевз В.Г., Владімірова Н.Г. Геометрія: підруч. для 7-9 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз, Н.Г. Владімірова. – К.: Вежа, 2018.
6. Бевз Г.П. Алгебра: підруч. для 7-9 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз. – К.: Школяр, 2002.
7. Бевз Г.П. Алгебра: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз. – К.: Освіта, 2004.
8. Бевз Г.П. Алгебра: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз. –К.: Зодіак-ЕКО, 2009. – 288 с.: іл.
9. Бевз Г.П. та ін. Геометрія: підруч. для 7 кл. серед. загальноосвіт. закл./ Г.П. Бевз, В.Г. Бевз, Н.Г. Владімірова. – К.:Вежа, 2007. – 208 с.:іл.
10. Біляніна О.Я., Кінащук Н.Л., Черевко І.М. Алгебра: підруч. для 8кл. загальноосв. навч.закл./ О. Я Біляніна, Н.Л. Кінащук, І.М. Черевко.– К.: Генеза, 2008.
11. Бурда М.І., Тарасенкова Н.А. Геометрія: підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл./ М.І. Бурда, Н.А. Тарасенкова. – К.: Зодіак-ЕКО, 2007. – 210 с.:іл.

12. Бурда М.І., Тарасенкова Н.А. Геометрія: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл./ М.І. Бурда, Н.А. Тарасенкова. – К.: Зодіак-ЕКО, 2008. – 243 с.:іл.
13. Бурда М.І., Тарасенкова Н.А. Геометрія: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл./ М.І. Бурда, Н.А. Тарасенкова. – К.: Зодіак-ЕКО, 2009. – 241 с.:іл.
14. Геометрія: 11 кл.: підруч. для загальноосвіт. навч. закл.: академ. рівень, профл. рівень/ Г.П. Безв, В.Г. Бевз, Н.Г. Владімірова, В.М. Владіміров. – К.: Генеза, 2011. – 336 с.:іл.
15. Єршова А.П. Геометрія. 8 клас: підруч. для загальноосвіт. навч. закл./ А.П. Єршова, В.В. Голобородько, О.Ф. Крижановський, С.В. Єршов. – Х.: АН ГРО ПЛЮС, 2008. – 249 с.: іл.
16. Єршова А.П. Геометрія. 9 клас: підруч. для загальноосвіт. навч. закл./ А.П. Єршова, В.В. Голобородько, О.Ф. Крижановський, С.В. Єршов. – Х.: Вид-во «Ранок», 2009. – 256 с.: іл.
17. Істер О.С. Алгебра: підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл./ О.С. Істер. – К.: Освіта, 2008. – 208 с.:іл.
18. Кравчук В.Р., Підручна М.В., Янченко Г.М. Алгебра: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл./ В.Р. Кравчук, М.В. Підручна, Г.М. Янченко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 256 с.:іл.
19. Кравчук В.Р., Янченко Г.М. Алгебра: підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл./ В.Р. Кравчук, Г.М. Янченко. – Тернопіль: підручники і посібники, 2007. – с. 239.:іл.
20. Кравчук В.Р., Янченко Г.М. Математика: підруч. для 7кл. загальноосвіт. навч. закл./ В.Р. Кравчук, Г.М. Янченко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007.

21. Мальований Ю.І., Литвиненко Г.М., Возняк Г.М. Алгебра: Підручник для 9 класу/ Ю.І. Мальований, Г.М. Литвиненко, Г.М. Возняк. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 285 с.:іл.
22. Мерзляк А.Г. Алгебра: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл.: академ. рівень, проф. рівень/ А.Г. Мерзляк, Д.А. Номіровський, В. Б. Полонський, М.С. Якір. – Х.: Гімназія, 2011. – 431 с.:іл.
23. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Алгебра: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / А.Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М.С. Якір. – Х.: Гімназія, 2009. – 375 с.:іл.
24. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Геометрія: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / А.Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М.С. Якір. – Х.: Гімназія, 2009. – 195 с.:іл.
25. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С. Математика: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./ А.Г. Мерзляк, В.Б. Полонський, М.С. Якір. – Х.: Гімназія, 2006.
26. Нелін Є.П. Алгебра і початки аналізу: дворів. підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Є.П. Нелін. – Х.: Світ дитинства, 2004.
27. Нелін Є.П. Алгебра і початки аналізу: дворів. підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Є.П. Нелін. – Х.: Світ дитинства, 2005.
28. Нелін Є.П. Алгебра і початки аналізу: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл.: академічний рівень/ Є.П. Нелін. –Х.: Гімназія, 2010. – 416 с.:іл.
29. Нелін Є.П. Алгебра: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл.: академ. рівень, проф. рівень/ Є.П. Нелін, О.Є. Долгова. –Х.: Гімназія, 2011. – 448 с.:іл.
30. Нелін Є.П. Геометрія: дворів. підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл.: академ. і профільн. рівні/ Є.П. Нелін. –Х.: Гімназія, 2010. – 240 с.:іл.
31. Погорелов О.В. Геометрія: Планіметрія: підруч. для 7–9 кл. загальноосвіт. навч. закл./ О.В. Погорелов. – К.: Школяр, 2004.

32. Погорелов О.В. Геометрія: Стереометрія: Підруч. для 10-11 кл. загальноосвіт. навч. закл./ О.В. Погорелов. – К.: Освіта, 2001. – 128 с.:іл.
33. Шкіль М.І., Слєпкань З.І., Дубинчук О.С. Алгебра і початки аналізу: підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл./М.І. Шкіль, З.І. Слєпкань, О.С. Дубинчук. – К.: Зодіак – ЕКО, 2003.
34. Шкіль М.І., Слєпкань З.І., Дубинчук О.С. Алгебра і початки аналізу: підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл./М.І. Шкіль, З.І. Слєпкань, О.С. Дубинчук. – К.: Зодіак – ЕКО, 2002.
35. Янченко Г.М., Кравчук В.Р. Математика: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.М. Янченко, В.Р. Кравчук. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 273 с.:іл.

Посібники

1. 400 задач з математичних олімпіад. 8-11 кл./ Упорядник Т.В. Коваль. – Тернопіль: Мандрівець, 1998. – 80 с.:іл.
2. Белешко Д.Т. Коло і круг: готуємося до екзамену: Навч. посіб./ Д.Т. Белешко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. – 48 с.:іл.
3. Боднарчук Ю.В та ін. Математика. Вступні тести. Тренувальні задачі/ Ю.В. Боднарчук, М.В. Братик, Ю.О. Зазарійченко, О.І. Кашпіровський, Ю.В. Митник, О.С. Пилявська, В.П. Черкасенко. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», - 2005. – 216 с.:іл.
4. Гальперіна А.Р. Зовнішнє оцінювання (підготовка). Математика: Тренувальні завдання/ А.Р. Гальперіна, О.Я. Михєєва. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2007. – 112 с.:іл.
5. Захарійченко Ю.О. Математика: Зб. тест. завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання/ Ю.О. Захарійченко, О.В. Шкільний. – К.: Генеза, 2008. – 104 с.:іл.

6. Збірник завдань для ДПА з математики. 11 кл./ О.І. Глобін, О.В. Єргіна, П.Б. Сидоренко, І.Є. Панкратова. – К.: Центр навчально-методичної літератури, 2013. – 174 с.:іл.
7. Збірник завдань для ДПА з математики. 9 кл./ О.І. Глобін, О.В. Єргіна, П.Б. Сидоренко, О.В. Комаренко. – К.: Центр навчально-методичної літератури, 2013. – 166 с.:іл.
8. Збірник тренувальних завдань з математики для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання/ О.Ю. Максименко, О.О. Тарасенко та ін. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2007. – 96 с.:іл.
9. Індивідуальний комплект для підготовки до ЗНО 2012. Математика: Збірник тестових завдань. – К. Видавничий дім «Основа», 2011. – 64 с.:іл.
10. Індивідуальний комплект для підготовки до ЗНО 2012. Програма та загальна характеристика тесту ЗНО 2012, методичні рекомендації щодо підготовки до тестування: Методичний посібник. – К. Видавничий дім «Основа», 2011. – 64 с.:іл.
11. Мазур К.І. та ін. Тестові задачі з математики: Алгебра та початки аналізу: Навчальний посібник/ К.І. Мазур, О.К. Мазур, В.В. Ясінський. – К.: Фенікс, 2002. – 600 с.:іл.
12. Мазур К.І. та ін. Тестові задачі з математики: Геометрія: Навчальний посібник/ К.І. Мазур, О.К. Мазур, В.В. Ясінський. – К.: Фенікс, 2002. – 336 с.:іл.
13. Математика. Збірник завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. – Львів: ЛРЦОЯО, 2007. – 51 с.:іл.
14. Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Рабшнович Ю.М., Ягар М.С. Збірник задач і контрольних робіт з алгебри для 9 класу. — Х.:Гімназія, 2009. — 128 с.:іл.
15. Нелін Є.П. Математика. Експрес-підготовка. ЗНО-2012/ Є.П. Нелін. – К.: Літера, 2012. – 240 с.:іл.

16. Роганін О.М. Збірник тренувальних вправ з математики/ О.М. Роганін. – Харків: ФОП Співак Т.К., 2008. – 160 с.:іл.
17. Старова О.О. Готуємось до ДПА, ЗНО з математики. Посібник для вчителя/ О.О. Старова, І.С. Маркова. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 256 с.:іл.
18. Тадеєв В.О. Шкільний тлумачник словник-довідник з математики/ В.О. Тадеєв. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 1999. – 160 с.
19. Титаренко О.М. 5770 задач з математики/ О.М. Титаренко. – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2007. – 336 с.:іл.
20. Цеглик Г.Г. та ін. Збірник типових конкурсних тестових завдань з математики/ Г.Г. Цеглик, І.Й. Гуран, І.М. Дудзяняй, М.Я. Бартіш, Б.М. Бокало, С.І. Тарасюк, В.В. Бабенко. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 136 с.:іл.
21. Чепіга Ю.В. Словник шкільної термінології. Математика/ Ю.В. Чепіга – Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2010. – 384 с.